

Hol ringott egyesületünk bölcsője?

A Furdő Szálloda a XIX. század közepén

Nem szónoki a kérdés. Az egyértelmű, világos választ megkaptuk az Erdészeti Lapok (2010. március) 101–104. oldalán (Egyesületünk 1851. évi [megalakulásának körülményei – Pápai Gábor] írás). Ennek lényege: önálló magyar egyesületi életünk az esztergomi *Gasthof zum Bade* vendéglőben kezdődött 1851. június 30-án. Úgy mint tagtársat, és egyben esztergomi lakost kért fel a főszerkesztő e másról is nevezetes épület történetének felkutatására.

Hiszen az épület ma is áll, Furdő Szálló és Étterem, röviden Furdő Szálló, vagy még rövidebben Furdő a neve, és teljes renoválása évek óta napirenden van.

E szóban lévő, jelenleg eléggé lepusztult, ám hajdan jobb napokat látott építmény Esztergom és környékének első és legnagyobb múltú műemléki szállodája. A város forgalmas belterületén, a Szent Tamás-hegy lábánál, a 11-es főút mentén áll. Területén egykor tó volt, amit a Szent Tamás-hegy alól folyó hévizek tápláltak. A város történetében több közfürdőt is létesítettek a közvetlen környéken; az elsőt III. vagy Nagy Béla királyunk felesége.

A tavat 1840-ben lecsapolták és feltöltötték. A föld alatti forrásokat kiboltozták, vizük a főút alatti alagútrendszerben folyik a közeli Kis-Dunába, táplálva egyúttal a szomszédos strandfürdőt.

A feltöltés-vízrendezés után is többé-kevésbé ingoványos-

mocsaras területen 1600(!) db vörösfenyőcölöpre építették *Zofabl Lőrinc* tervei alapján a mostani épületegyüttest, színházteremmel, gőz- és kádfürdővel. A kivitelező – *Gramling Ignác* helyi építész – 1842-ben fejezte be a most romosan is mutatós, klasszicista épületet. Az új létesítmény sokáig az esztergomi káptalan (=püspöki tanácsadó testület) tulajdona volt, és rövidesen a helyi kulturális élet egyik központja lett.

Nevezetesebb vendégei között ott találjuk *Kossuth Lajost*, aki toborzó körútja alkalmával itt szállt meg 1848. okt. 18-án. Itt-tartózkodása idején nagy eső volt. Ekkor született meg a jól ismert

Kossuth-nóta: „Esik eső karikára...” E tény emléktábla is őrzi az épület utcai homlokzatán. (Jelenleg leszerelve és félre téve; a renoválás után azonban ismét visszahelyezve.)

De látták e falak *gróf Széchenyi Istvánt*, Szent István királyunk után valóban a Legnagyobb Magyart, és *Liszt Ferencet* is (1875). Ugyanitt lépett először színpadra *Blaha Lujza*, a legendás hírnű színművész (1856. ápr. 22.) Molnár György társulatával.

A múlt század során több nagy átépítéssel is átesett a műemlék. A színháztermet az 1960-as években lebontották. (Az utolsó előadást – a János vitézt – 1951-ben nem láthatták itt a nézők.) 1964-ben modern vasbeton üvegszárnyal bővítették az ÉNY-i oldalát, amely nem illett az eredeti klasszicista épülethez.

Az 1990. évi gazdasági-politikai változás után gyakorlatilag gazdátlanra vált e nevezetes műemlék. Állaga folyamatosan romlott. Az egykor szebb napokat látott épület hajléktalanok tanyája és a város szegényfoltja lett. 2006-ban azonban az önkormányzat megszerezte a tulajdonjogot, elbontatta az ide nem illő üvegszárnyat és a szálloda mögötti pálmaházat is. A városvezetés tervei szerint – *Zsoldos Lebel* vezető tervező irányításával – a szomszédos fürdőkomplexum wellness- és konferenciarezsével, 240 szobás szállodával és 346 férőhelyes mélygarázzsal bővílné a Furdő Szálló teljes és korhű renoválása mellett.

Dobay Pál

A bal alsó sarokban látható a Furdőszálló

Egyesületünk jövőre százhatvan éves történetének látványos eleme került ismét napvilágra, és a szélesebb nyilvánosság elé. Növelhetnénk az er-

dészsakma tekintélyét, ha felvennénk a kapcsolatot Esztergom város főépítészével, és megállapodnánk a felhívított épületen egy méltó emléktábla elhelye-

zésének lehetőségéről. De valószínű az sincs kizárva hogy egy belső terem is emlékeztetne a hajdani eseményre.

A Szerk.

**Az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottsága
Erdészeti Albizottsága**

Meghívó

Tisztelettel meghívjuk Önt és érdeklődő munkatársait az Országház Felsőházi Termében 2010. október 8-án 10.30 órakor kezdődő „Erdészeti erőforrások a Kárpát-medencében” címmel megrendezésre kerülő Erdészeti nyílt napra, mely egyben a „XIV. ERDŐK HETE” nyitó rendezvénye.

A részletes programot és a jelentkezési lapot a helyi csoportok titkárainál lehet igényelni, illetve letölthető az OEE honlapjáról.

Jelentkezési határidő: 2010. szeptember 30.

Lapzártakor érkezett

Fazekas Sándor agrárminiszter a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet elnökévé, 2010. szeptember 1-től dr. Sebestyén Róbertet nevezte ki.

Az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottsága 2010. szeptember 2-án megválasztotta a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet Ellenőrző Bizottsága tagjait.

A Bizottság egyik tagja – az erdőgazdálkodók országos érdekképviseleti szervezetei, köztük az OEE jelöltjeként – Klemencsics András, a Fővárosi és Pest Megyei MgSzH Erdészeti Igazgatósága vezetője.